

آنچه دال بر
مکان یا زمان است
(ظرف بالمعنی الاعم)

زمان

مبهم
(نامحدود)

دهر-حین

مختص
(محدود)

یوم-لیل

مبهم
(نامحدود)

الجهات الست

ما اشته الجهات الست

مقادیر

مفعول فيه قیاسی
(ظرف بالمعنی الاخص)

فوق-تحت-امام-یمین-یسار

جانب-ناحیه

میل-برید-فرسخ

اَقَمْتُ مَقَامَهُ وَ مَقَامَهُ

عاملش هم ماده با آن است

مکان

اسم مکان
(مشتق صرفی)

مختص
(محدود)

مفعول فيه سماعی (شاذ)
(ظرف بالمعنی الاخص)
عاملش هم ماده با آن نیست
زید مناط الثریا

اَكَلْتُ فِي الدَّارِ جَارٌّ وَ مَجْرور

منصوب به نزع خافض
دَخَلْتُ الدَّارَ (به شرطی که متضمن «فی» باشد)

بیت-دار
سوق-مسجد

غیر اسم مکان مشتق

طراحی: گروه «طلبگی تا اجتهاد»
طرح بحث: استاد روح الله راسل

این نمودار بر اساس
شعر «ابن مالک اندلوسی»
و شرح سیوطی بر آن
تهیه شده است.